

LA CENTRAL DEL CIRC

La Central del Circ és un espai de creació de circ que forma part de la xarxa de Fàbriques de Creació de l'Ajuntament de Barcelona i rep el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Gestionada a través de l'Associació de Professionals del Circ¹ de Catalunya, compta amb un equip de professionals que desenvolupen el projecte de manera autònoma amb l'acompanyament d'un Consell Artístic² de naturalesa rotativa.

¹ **L'Associació de Professionals de Circ de Catalunya (APCC)** és una entitat privada, independent i sense ànim de lucre que té l'objectiu de promoure i difondre el circ en la vida cultural, social i econòmica del país.

Fundada l'any 2004, l'entitat compta actualment amb 370 socis i sòcies que pertanyen a totes les branques del circ: creació artística, formació, gestió, emprenedoria, tècnica i periodisme, entre d'altres.

L'associació desplega tot un seguit d'activitats que s'inscriuen en els camps de la interlocució i la col·laboració amb les administracions, la formació de l'artista en el seu procés de creixement i desenvolupament professional. Donem suport a la creació, la producció, i posem especial atenció al desenvolupament dels marcs fiscal i laboral que garanteixen els drets dels i les treballadores. També posen especial atenció als circuits d'exhibició, la difusió i el patrimoni històric com a garantia de continuïtat. Duen a terme aquests objectius treballant per a la cohesió, tot integrant la diversitat d'un sector que creix en professionals any rere any.

La seu de l'associació està situada a la Fàbrica de creació La Central del Circ, l'espai de creació més gran del país i una iniciativa surgida de la demanda de l'APCC, entitat que gestiona l'equipament.

² El **Consell Artístic de La Central del Circ** neix el 2016 de la mà de Roberto Magro a la direcció artística, just quan acabava el seu mandat, per compartir i socialitzar la responsabilitat de portar el rumb dels continguts artístics d'un projecte com La Central del Circ.

Amb l'entrada de Johnny Torres a la direcció, el Consell Artístic va tenir les seves primeres trobades. La intenció seguia sent la de tenir un espai on poder debatre i contrastar opinions sobre les qüestions més relatives a la filosofia i línies d'aquest projecte, i al mateix temps, ser un òrgan de selecció dels projectes de Trànsits de la Creació, el programa de suport a la recerca i la creació de La Central.

Des dels seus inicis es va pensar que els membres que el componien havien de ser escollits en base a diferents perfils: tenir un coneixement del sector del circ a Catalunya, de la creació, de les relacions i de les problemàtiques del mateix; tenir un coneixement del sector del circ a escala internacional i de les xarxes i intercanvis que s'hi produeixen; tenir una perspectiva actualitzada del panorama de creació emergent o bé tenir un coneixement del sector i un compromís amb la comunitat circense, des del punt de vista de la professionalització i dignificació de la feina del/la artista.

Els primers membres del Consell van sorgir a proposta de la direcció de Johnny Torres i l'equip de La Central, i les incorporacions posteriors van ser nomenades a proposta de les persones que componien el mateix consell. La permanència al Consell és de quatre anys per assegurar la rotació, amb algunes excepcions per qüestions de sostenibilitat i continuïtat del projecte.

Actualment el Consell s'organitza en Comissions i està format per: Silvia Capell, Sergio González, Bet Garrell, Marcel Escolano, Lorena Madurga, Semolina Tomic, Gregorio Torchia, Clara Prieto, Fabrizio Giannini, Armando Rabanera, Elena Zanzu i Giulia Poltonieri.

La **missió** de La Central del Circ és:

- Oferir un marc als/les professionals del circ en el seu desenvolupament com a artistes donant suport a l'assaig, recerca, creació, gestió i difusió de les arts circenses.
- Enfortir la visibilització del sector i l'intercanvi de coneixement entre els/les artistes de circ i altres col·lectius i organitzacions de l'àmbit local, nacional i internacional.
- Impulsar una comprensió àmplia i expandida de la creació circense, entenent-la com una disciplina artística amb vocació d'interrogar i resignificar diversos aspectes de la realitat contemporània.

I els **objectius** que defineixen el projecte són:

- Oferir als/les professionals del circ un espai de recerca, creació, reflexió i entrenament en condicions adequades.
- Promoure l'intercanvi entre els/les artistes així com amb altres professionals del sector. Esdevenir un espai de trobada entre generacions, estètiques, tècniques de circ i procedències diverses; un espai per compartir coneixement on es doni cabuda a diverses tendències i expressions artístiques.
- Ser un espai d'experimentació d'idees i continguts per als/les artistes. Oferir recursos per contribuir a la creació posant atenció a les companyies d'àmbit local.
- Fomentar espais de desenvolupament i reflexió artística a través de formacions amb creadors/es.
- Donar suport a la connexió d'artistes i companyies amb l'exterior a través de la creació i participació en xarxes locals, nacionals i internacionals amb altres centres de creació i difusió.
- Reforçar el vincle de l'espai amb el territori, apropant la creació en circ a la ciutadania i promovent l'accés del circ a nous públics.

Per a poder-los dur a terme, l'activitat de La Central s'estructura en 3 àrees o programes diferents que busquen donar resposta als objectius plantejats:

- Entrenament
- Suport a la recerca i creació
- Mediació

1. ENTRENAMENT

L'entrenament i assaig constitueixen una de les ofertes de l'equipament i representen un atractiu per a molts/es artistes professionals. L'espai principal és la sala d'entrenament, totalment equipada per a la pràctica de gairebé totes les disciplines circenses (a excepció d'alguna molt específica com el trapezi gran volant).

Més enllà de l'activitat diària d'entrenament individual, la sala d'entrenament és un espai de trobada, intercanvi i prova. El contacte diari entre els/les artistes és generador de projectes i de noves configuracions artístiques. A més a més, molts artistes d'arreu d'Europa i fins i tot de més enllà, aprofiten una estada a Barcelona per a venir a conèixer el centre i entrenar-hi.

2. SUPORT A LA RECERCA I CREACIÓ

La Central del Circ té entre els seus principals objectius assegurar la creació continuada de circ a Barcelona, esdevenint un espai d'experimentació d'idees i continguts per als/ les artistes i oferint recursos per a la creació.

Per tal d'acompanyar els i les artistes en els seus processos creatius, s'impulsen diferents tipus de residències de creació i recerca, un programa de formació continuada i diversos espais de reflexió i acompanyament destinats a dotar els i les artistes d'eines que enriqueixin els seus plantejaments creatius i les seves metodologies de treball.

Residències i mostres

El programa de suport a la recerca i a la creació pretén respondre a les necessitats de les i els artistes en cada moment del procés de creació.

Una de les seves característiques és la plasticitat que permet ajustar any rere any el

programa a la realitat i les necessitats que es van detectant en cada moment.

El programa compta actualment amb dues branques principals:

- **Trànsits**, el programa de residències, estructurat entorn de dos eixos:
 - **Trànsits de recerca**, enfocats a la recerca i/o l'experimentació (Estada de Recerca Essencial, Residències Dinàmiques, Residències Incubadores i Laboratoris de Recerca Col·lectiva);
 - **Trànsits de creació**, destinats a companyies o col·lectius que es troben a l'inici, al mig o al final d'un procés de creació (Residències En Estudi, En Fabricació, Estructural i T.E.S.T.).

- **Mostres obertes al públic**

En aquest format es contempen tots els moments en els quals les companyies obren les portes dels seus processos creatius per compartir-los amb el públic, sigui professional, del sector o del barri:

 - Assajos oberts
 - En Construcció
 - Mostra T.E.S.T.!
 - Mostres EP (Extended Performance)

Formació:

L'objectiu principal del programa de formació és:

Fomentar espais de desenvolupament i reflexió artística a través de formacions amb creadors/es.

Amb aquest objectiu, des de 2016 es treballa des d'una perspectiva enfocada a l'experimentació i la recerca amb el format dels tallers d'artista i des d'un punt de vista de desenvolupament tècnic, amb els tallers de tècnica proposats per usuaris i usuàries.

Acompanyament:

Des de fa un temps, des de La Central s'està detectant una necessitat cada cop més creixent en la seva comunitat d'artistes: poder comptar amb una línia de treball dedicada a l'acompanyament integral de companyies que comencen les seves primeres passes en

el món professional. D'aquesta manera La Central s'alineja amb altres centres europeus amb la funció de facilitadora i de mentoratge amb tot allò que aquestes companyies puguin necessitar: planificació de residències, acompanyament al finançament, configuració de dossiers, plantejament i seguiment del circuit de difusió, contractació i facturació; però també, contacte amb altres professionals, mirades externes, espais, etc.

El principal projecte de La Central en aquest sentit és l'**Espai d'Acompanyament de La Central del Circ**, un dispositiu orientat a l'acompanyament basat en el concepte de "caminar amb" els i les artistes cap a una meta o una sèrie de metes a través de la confiança mútua entre acompanyant i artistes.

Reflexió

La Central del Circ vol ser també un lloc de pensament, on la tècnica i els processos artístics trobin el seu espai per desenvolupar i compartir el coneixement generat des de les arts del circ. L'objectiu principal que enllaça amb aquesta àrea és:

Promoure l'intercanvi entre els/les artistes així com amb altres professionals del sector. Esdevenir un espai de trobada entre generacions, estètiques, tècniques de circ i procedències diverses; un espai per compartir coneixement on es doni cabuda a tendències i expressions noves.

S'han portat a terme diverses activitats en aquest sentit, amb diverses temporalitats i formats. Una de les principals són les Jornades d'Intercanvi de Dramatúrgia i Escriptura Escènica, actualment en la seva cinquena edició. En aquestes Jornades es treballa amb diferents tècniques de debat i comunicació per a enriquir la creació a través de diferents opinions sobre la dramatúrgia i la direcció en les arts escèniques. Es tracta d'un temps de reflexió i de trobada per a crear connexions entre els diferents àmbits.

Internacionalització

La Central del Circ ha estat sempre molt activa en matèria de projectes de cooperació europea i internacional. Aquesta presència contínua i positivament valorada pels seus socis li ha permès convertir-se any rere any en un referent en l'àmbit europeu i

internacional, on continuarà enguany compartint i intercanviant coneixements, pràctiques i recursos.

Aquesta línia de treball s'emmarca en l'objectiu:

Donar suport a la connexió d'artistes i companyies amb l'exterior a través de la creació i participació en xarxes locals, nacionals i internacionals amb altres centres de creació i difusió.

Actualment, La Central forma part de 4 projectes europeus (Circusnext Platform, Travesía, L'Artiste En Entraînement i Circostrada), porta a terme les Residències de Creació Circense en Clau Iberoamericana amb el fons Iberescena, i col·labora amb tres centres de creació per organitzar Residències Encreuades – dos a França (Pôles Nationaux La Verrerie i La Cascade) i una a Lituània (Arts Printing House).

3. MEDIACIÓ

L'àrea de Mediació de La Central es va iniciar el 2018, i s'ha anat construint i cohesionant progressivament. Actualment, continuen les accions orientades a generar processos de reflexió i creació amb comunitats educatives, comunitats locals/barri i la comunitat cultural i es prioritza l'obertura d'espais de relació que possibilitin formes de coneixement i vincles significatius.

Aquesta àrea entronca amb el següent objectiu:

Reforçar el vincle de l'espai amb el territori, apropant la creació en circ a la ciutadania i promovent l'accés del circ a nous públics.

En aquest sentit, es defineixen tres grans línies: la creació comunitària, el treball amb la comunitat educativa i les propostes de mediació amb professionals de la cultura.

Com a **creació comunitària**, s'impulsen aquelles recerques artístiques dutes a terme per artistes i creadors/es que volen col·lectivitzar els seus processos de creació. Aquestes pràctiques es vinculen al Gir Social de l'art que desplaça el focus de l'objecte artístic (les disciplines de circ) als contextos. Per tant, els processos no se centren en la tècnica sinó que s'orienten a fer emergir una noció compartida de comunitat a través dels llenguatges del

circ. Aquí s'emmarca, per exemple, el laboratori *Territoris(s), Comunitat(s) i Pràctiques Artístiques*, un projecte entorn la creació comunitària, compartit amb altres fàbriques de creació, en concret Graner i Ateneu 9Barris.

Amb la **comunitat educativa** actualment es participa per cinquè any consecutiu a *Creadors En Residència* i per quart curs es coordinen les activitats de Descobrim el Circ de Caixa d'Eines als centres educatius públics de Besòs-Maresme i Verneda-La Pau. A més, s'impulsa un Grup de reflexió amb docents i es treballa per l'apropament a la programació de circ i arts escèniques als joves del territori. També es col·laborarà amb la UB per acompanyar alumnes en el coneixement del circ com a agent social i comunitari.

Des de La Central del Circ es considera de gran importància la generació de **noves formes de relació amb els i les professionals de la cultura**, que trenquin les lògiques habituals d'exhibició i producte cultural davant els processos de creació en la relació artista-programador/a i que, a més, afavoreixin un apropament diferent a les arts del circ per aquests professionals. Algunes de les propostes de mediació amb professionals que es porten a terme en l'actualitat són:

- **Esfera Circ:** una de les mesures del Pla d'Impuls del Circ. Es tracta d'un programa d'acompanyament a professionals de la cultura que té com a objectiu ampliar els coneixements sobre les arts del circ per facilitar-ne la programació al circuit d'arts escèniques de Catalunya.
- **Treballs en Trànsit:** aquesta activitat busca apropar un públic professional als i les autores de circ contemporani en residència a La Central. El material presentat a escena s'utilitza com a punt de partida pel diàleg i la conversa directa i oberta. Aquesta acció vol permetre al públic professional endinsar-se als processos de creació, descobrint en profunditat diverses maneres de crear i de veure l'art en viu.

A més, La Central estableix relacions de col·laboració i proximitat amb diversos centres culturals a través dels **Espais amb complicitats**, un programa que va néixer al 2016 del desig d'associar bones condicions de creació, acompanyament personalitzat i contactes privilegiats amb espais sensibles a la creació circense a Catalunya.

